

Vlaanderen
is landbouw & visserij

DE VLAAMSE MELKVEEBAROMETER

DERDE KWARTAAL 2023

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

www.vlaanderen.be/landbouw

DE VLAAMSE MELKVEEBAROMETER

Derde kwartaal 2023

Colofon

Samenstelling

Departement Landbouw en Visserij

Auteur

Jan De Samber, Matti Defillet

Verantwoordelijk uitgever

Patricia De Clercq, secretaris-generaal Departement Landbouw en Visserij

Depotnummer

D/2023/3241/456.

Lay-out

Vlaamse overheid

Voor meer informatie over het rapport kunt u contact opnemen met de auteur(s) van het rapport. Ons e-mailadres is als volgt samengesteld: VOORNAAM.NAAM@LV.VLAANDEREN.BE. Ons generiek adres is LANDBOUWCIJFERS@LV.VLAANDEREN.BE.

U vindt onze rapporten terug op:

WWW.VLAANDEREN.BE/LANDBOUWCIJFERS

Vermenigvuldiging en/of overname van gegevens zijn toegestaan mits de bron expliciet vermeld wordt:
De Samber J. & Defillet M. (2023) *De Vlaamse melkveebarometer, derde kwartaal 2023*, Departement Landbouw en Visserij, Brussel.

Graag vernemen we het als u naar dit rapport verwijst in een publicatie. Als u een exemplaar ervan opstuurt, nemen we het op in onze bibliotheek.

Wij doen ons best om alle informatie, webpagina's en downloadbare documenten voor iedereen maximaal toegankelijk te maken. Als u echter toch problemen ondervindt om bepaalde gegevens te raadplegen, willen wij u hier graag bij helpen. U kunt steeds contact met ons opnemen.

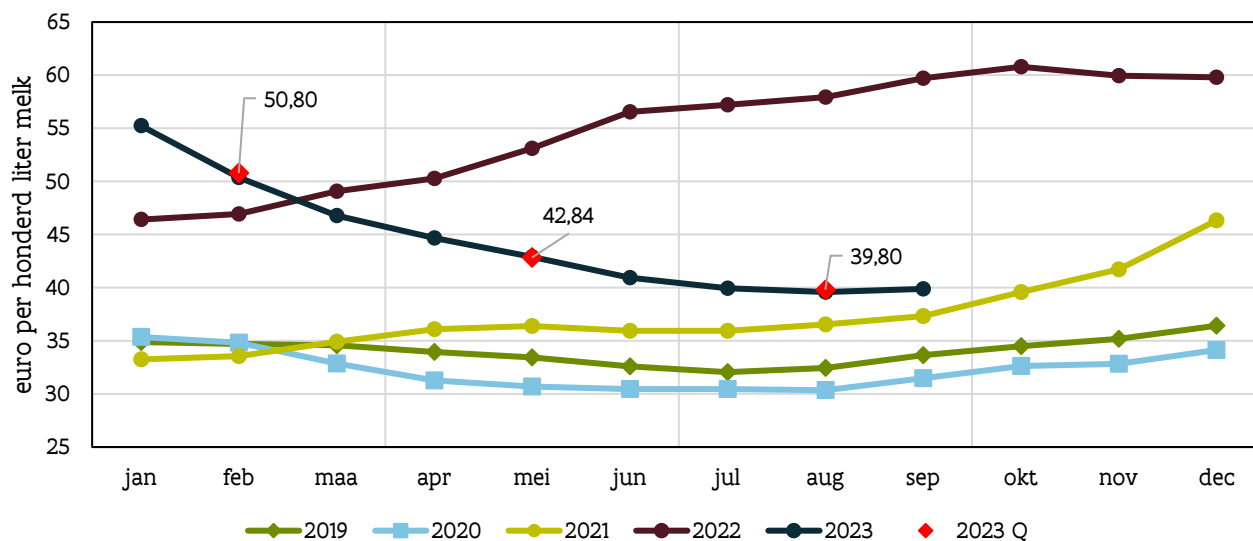

Figuur 1: maandelijkse melkprijs in euro per honderd liter voor 2019 tot en met september 2023 en het gemiddelde per kwartaal voor 2023

Bron: Belgische Confederatie van de Zuivelindustrie (BCZ) en Departement Landbouw en Visserij

3 BEDRIJFSECONOMISCHE RESULTATEN

3.1 RESULTATEN ALS INDEX

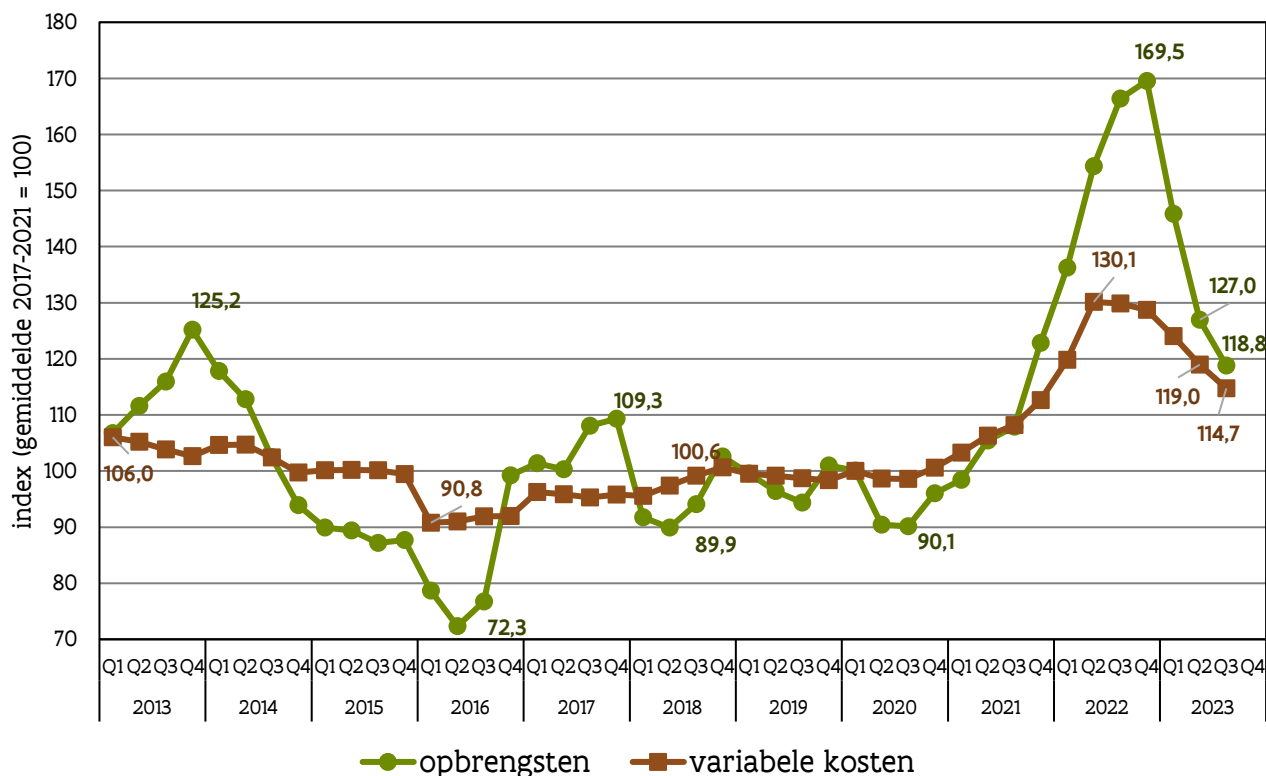
De index toont de situatie in een specifiek kwartaal ten opzichte van een referentieperiode. Het gemiddelde van de vijfjarige periode 2017-2021 heeft een indexwaarde gelijk aan 100.

De index van de opbrengsten daalt van 127,0 in het tweede kwartaal van 2023 naar 118,8 in het derde kwartaal van 2023. De melkprijs en prijs van reforme koeien nemen af. De prijs van nuchtere kalveren neemt toe.

De index van de variabele kosten daalt: van 119,0 naar 114,7 in het derde kwartaal van 2023. De prijzen van meststoffen, mengvoeder energie nemen allemaal af.

Figuur 2: index van de opbrengsten en variabele kosten per kwartaal voor de periode 2013-2023

Bron: Departement Landbouw en Visserij. Het gemiddelde van de opbrengsten en de variabele kosten voor de periode 2017 tot en met 2021 is gelijk aan een indexwaarde van 100.

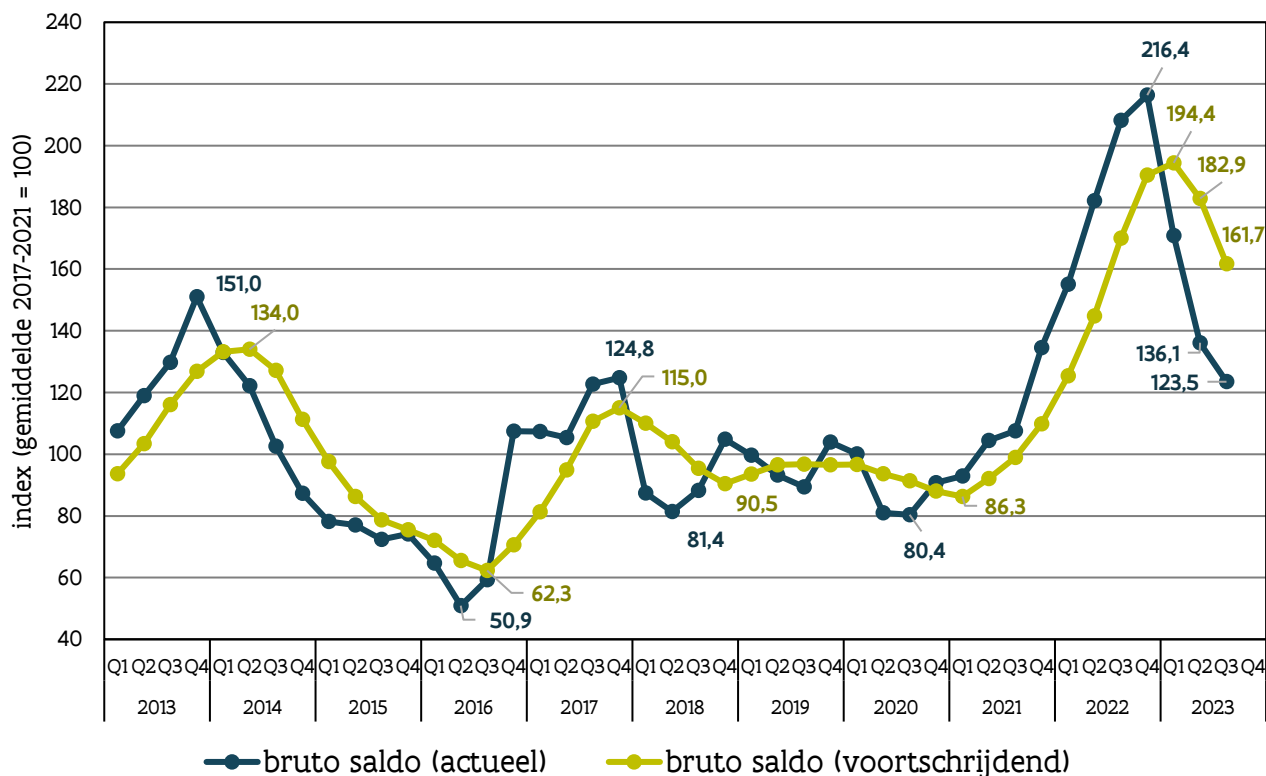
Het actuele brutosaldo is gelijk aan het verschil tussen opbrengsten en variabele kosten en is een indicator van de actuele economische situatie. Het voortschrijdend brutosaldo is het gemiddelde brutosaldo van de vier voorgaande kwartalen en geeft een bijkomend zicht op de rentabiliteit in de melkveehouderij tijdens het afgelopen jaar.

De index van het actuele brutosaldo neemt sterk af van 136,1 in het tweede kwartaal van 2023 naar 123,5 in het derde kwartaal van 2023. Het brutosaldo ligt zo nog boven het gemiddelde referentieniveau van 2017-2021. De opbrengsten dalen harder dan de variabele kosten, wat zorgt voor een neerwaartse evolutie. Het voortschrijdend brutosaldo daalt net als in het voorgaande kwartaal. De voortschrijdende index daalt van 182,9 naar 161,7, maar blijft nog steeds ver boven de vijfjarige referentieperiode liggen.

Figuur 3: index van het actueel en voortschrijdend brutosaldo per kwartaal voor de periode 2013-2023

Bron: Departement Landbouw en Visserij. Het gemiddelde van het actueel en voortschrijdend bruto saldo voor de periode 2017 tot en met 2021 is gelijk aan een indexwaarde van 100

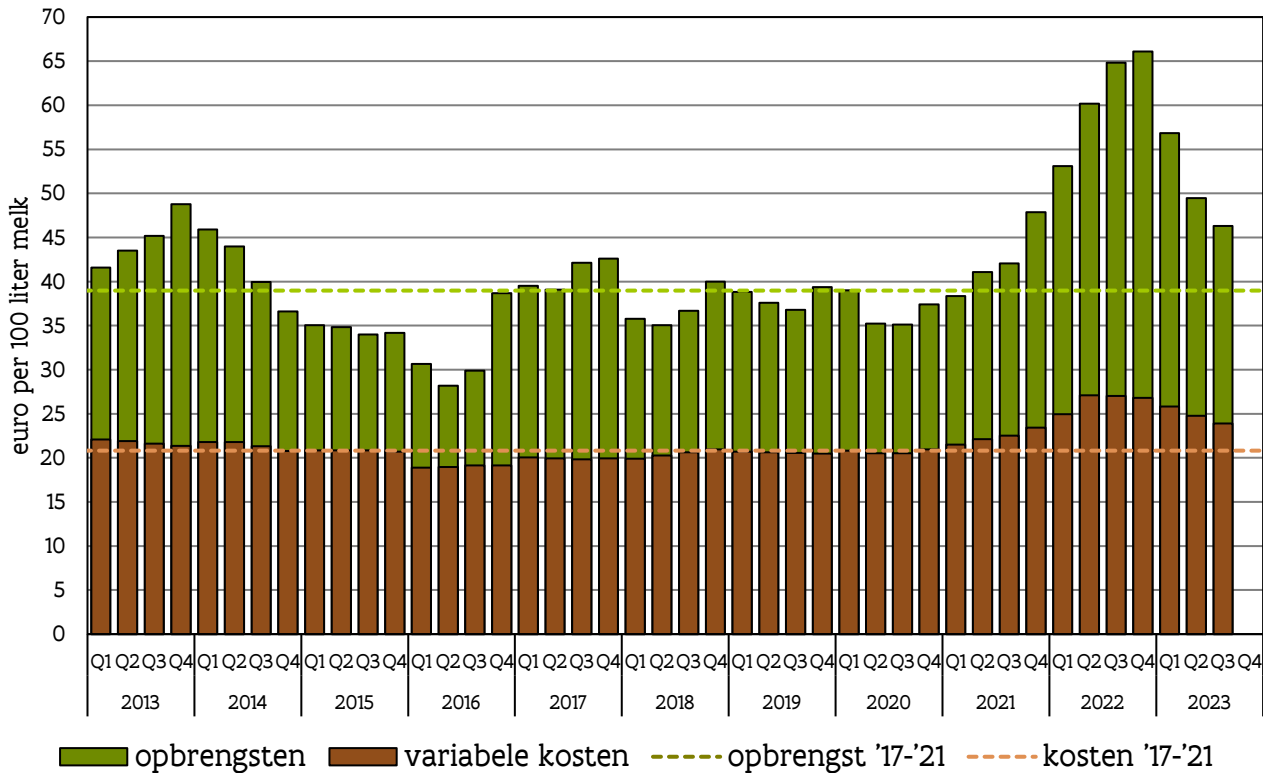
3.2 RESULTATEN IN EURO PER HONDERD LITER MELK

De resultaten uitgedrukt in monetaire termen tonen de opbrengsten, de variabele kosten, het brutosaldo en het familiaal arbeidsinkomen per honderd liter melk.

In het derde kwartaal van 2023 dalen de opbrengsten van 49,48 naar 46,31 euro per honderd liter. Dat is hoger dan het vijfjarige gemiddelde (2017-2021) van 38,97 euro per honderd liter. De variabele kosten dalen licht en gaan van 24,76 naar 23,88 euro per honderd liter. Dat is eveneens hoger dan het vijfjarige gemiddelde (2017-2021) van 20,82 euro per honderd liter.

Figuur 4: opbrengsten en variabele kosten per honderd liter melk per kwartaal voor de periode 2013-2023 en het gemiddelde van de vijfjarige periode 2017-2021

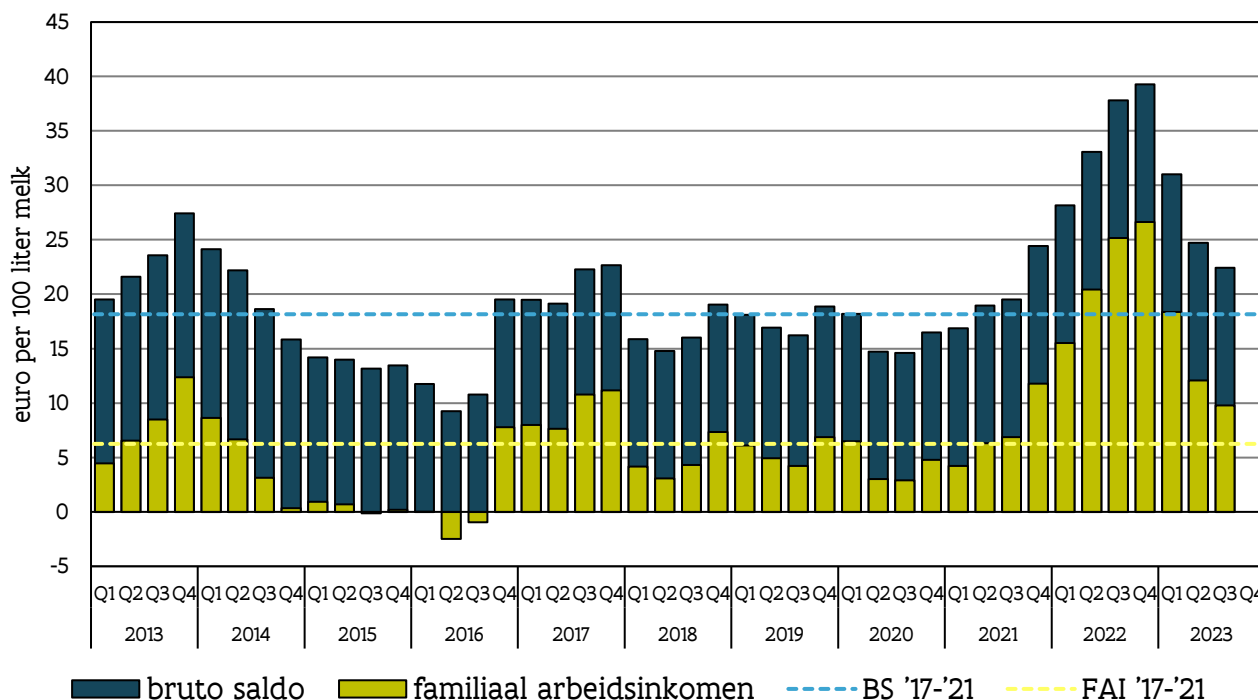
Bron: Departement Landbouw en Visserij

Het brutosaldo is het verschil tussen opbrengsten en variabele kosten. De evolutie van deze twee variabelen verklaart ook de daling van het brutosaldo per honderd liter: van 24,72 in het tweede kwartaal van 2023 naar 22,42 euro per honderd liter in het derde kwartaal van 2023. Het bruto saldo ligt hoger dan het gemiddelde van de vijfjarige periode 2017-2021 van 18,16 euro per honderd liter.

Het familiaal arbeidsinkomen is het brutosaldo waarvan de vaste kosten afgetrokken worden. Dat is wat overblijft als vergoeding voor de eigen arbeid van de landbouwer en eventuele meewerkende familieleden. In het derde kwartaal van 2023 daalt het familiaal arbeidsinkomen van 12,06 naar 9,77 euro per honderd liter. Dat ligt nog steeds hoger dan het vijfjarige gemiddelde (2017-2021) van 6,25 euro per honderd liter.

Figuur 5: brutosaldo en familiaal arbeidsinkomen per honderd liter melk per kwartaal voor de periode 2013-2023 en het gemiddelde van de vijfjarige periode 2017-2021

Bron: Departement Landbouw en Visserij. BS: bruto saldo; FAI: familiaal arbeidsinkomen

4 BEGRIPPENLIJST

- De **opbrengsten** zijn de som van alle opbrengsten van het melkveebedrijf. Deze omvatten o.a. de verkoop van melk, de verkoop van nuchtere kalveren en reforme koeien en alle overige opbrengsten.
- De **variabele kosten** omvatten alle kosten die rechtstreeks te maken hebben met de productie. Deze omvatten o.a. de aankoop van krachtvoeder, de aankoop en productie van ruwvoeder, energiekosten, dierenartskosten, kosten voor kunstmatige inseminatie en overige variabele kosten.
- Het **bruto saldo** is het verschil tussen de opbrengsten en variabele kosten. Het bruto saldo is het bedrag dat beschikbaar is voor het betalen van de vaste kosten en wat daarna overblijft als vergoeding voor eigen inbreng van productiefactoren: eigen arbeid, grond en kapitaal.
- Het **actueel bruto saldo** is het bruto saldo op een bepaald moment. Het **voortschrijdend bruto saldo** is in deze publicatie het gemiddelde van de vier voorgaande kwartalen en geeft een bijkomend zicht op de rentabiliteit van het afgelopen jaar.
- Het **familiaal arbeidsinkomen** wordt verkregen door de totale vaste kosten (o.a. pacht, kosten aan grond, gebouwen en werktuigen, fictieve intresten, betaalde lonen) af te trekken van het bruto saldo. Dit familiaal arbeidsinkomen is wat de landbouwer overhoudt ter compensatie van de inbreng van zijn eigen arbeid.

////////////////////////////////////

5 AANPASSINGEN

Jaarlijks schuiven de referentieperiodes één jaar op. De melkveebarometer omvat zo, vanaf elk eerste kwartaal, extra boekhoudkundige informatie uit het Landbouwmonitoringsnetwerk (LMN). Ook schuift het vijfjarige gemiddelde op, bv. van 2016-2020 naar 2017-2021. Dat betekent dat voorlopige berekeningen van het voorgaande jaar geüpdatet worden en indices vergeleken worden met een nieuwe referentie.

Voor publicaties vanaf het eerste kwartaal van 2022 kunnen de historische cijfers beperkt afwijken van voorgaande publicaties. De principes van berekening blijven behouden, maar door aanpassingen in de boekhoudingen zijn kleine verschillen mogelijk.

De data van 2018 – eerste tot en met vierde kwartaal – werden herzien bij de publicatie van 2021 Q3. Dat heeft geen invloed op de voorgaande en latere jaren. De publicaties voor 2021 Q3 werden niet aangepast.

Bij de publicatie van 2023 Q2 is de berekening van de opbrengsten uit de verkoop van reforme koeien herzien. De historische data wijken hierdoor licht af van de data uit voorgaande publicaties. De publicaties voor 2023 Q2 werden niet aangepast.

